Lähettäjä: Metsälampi Susanna [mailto:Susanna.Metsalampi@mintc.fi]

Lähetetty: perjantaina 13. tammikuuta 2017 18.36

Vastaanottaja: Boedeker Mika <Mika.Boedeker@eduskunta.fi>; Perttula Juha
Aihe: Vastauksia liikenne- ja viestintävaliokunnan liikennekaari-HE:n 161/2016 yhteydessä esittämiin kysymyksiin sekä kooste keskusteluissa esillä olleista pykälätarkistuksista

Hei ja oikein hyvää uutta vuotta!

Joulun alla sovimme, että toimitamme teille vastauksia 7., 12. ja 22.12.2016 esittämiinne tarkentaviin kysymyksiin liikennekaari-HE:sta. Vastaukset 7. ja 12. päivä esitettyihin kysymyksiin ovat oheisessa muistiossa ”Vastauksia valiokunnan kysymyksiin I” ja vastaukset laajempaan 22.12. toimitettuun kysymyssarjaan löytyvät muistiosta ”Vastauksia valiokunnan kysymyksiin II”.

Valiokunta on lisäksi hallituksen esittelyn käsittelyn yhteydessä pyytänyt tarkistusehdotuksia pykäliin. Liikenne- ja viestintäministeriö on toimittanut tarkistusehdotuksia ensinnäkin 12.10.2016 päivätyllä kirjeellä ja tämän jälkeen 28.10.päivätyn lausunnon liitteenä (tark. 30.11.). Valiokunta on pyytänyt 2.12.2016 vielä tarkistusehdotuksia 1.1.2017 voimaan tulleen hankintalainsäädännön uudistuksen johdosta. Kaikki pyydetyt pykäläehdotukset on koottu nyt yhteen koosteeseen, joka sisältää siis 12.10. ja 30.11. toimitettujen pykälämuotoilujen lisäksi hankintalainsäädännön uudistuksesta aiheutuvat muutosehdotukset sekä oikeusministeriön ja sisäministeriön kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta täsmennetyn ehdotuksen taksinkuljettajan ajolupapykäläksi. Koosteessa on käytetty eri värejä kuvaamaan, mikä on ollut tarkistusehdotuksen tausta. Toivon, että kooste helpottaa varmistamaan, että kaikki toimitetut tarkistusehdotukset säilyvät käsittelyssä mukana.

Mielellämme voimme myös istua kanssanne alas ja käydä kysymyksiä kasvokkain läpi. Aineisto on varsin laaja.

Ystävällisin terveisin ja mukavaa viikonloppua toivottaen,

Susanna Metsälampi

Palveluosasto / Markkinayksikkö
Susanna Metsälampi

LVM/2096/03/2015

13.1.2017

Tähän on koottu ehdotukset pykälätarkistuksiksi liikennekaarta ja eräitä muita lakeja koskevaan hallituksen esitykseen HE 161/2016.

Kooste sisältää

- Liikenne- ja viestintäministeriön 12.10.2016 liikenne- ja viestintävaliokunnalle esittämät muutosehdotukset sinisellä pohjalla.
- ministeriön 30.11.2016 valiokunnalle esittämät pykälätarkistukset, joista taksinkuljettajan ajolupaa koskevaan pykälään oli varattu tilaisuus vielä palata oikeusministeriön ja sisäministeriön kanssa käytävien keskustelujen jälkeen.
- Oikeusministeriön ja sisäministeriön kanssa käytyjen keskustelujen johdosta päivitetty taksinkuljettajan ajolupapykälä liilalla pohjalla.
- Valiokunnan 2.12.2016 pyytämät, hankintalainsäädännön uudistamisesta aiheutuvat tarkistukset hankintaa koskeviin pykäliin vihreällä pohjalla.

Ystävällisin terveisin,

Susanna Metsälampi
Neuvotteleva virkamies

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

EHDOTUKSIA PYKÄLÄTARKISTUKSIKSI

II osan 1 luku

3 § 1 momentin 2 kohta (Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntäminen)

---

2) joka täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4 ja 6 - 8 artiklassa säädetyt maanteiden henkilöliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamista koskevat vaatimukset;

3 § 4 momentti (Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntäminen)

~~Henkilöiden ja tavaroiden kuljettamisesta tiellä Ahvenanmaan maakunnassa päättää Ahvenanmaan maakunnan hallitus. Maakunnan hallituksen~~ Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa ~~oikeuttaa~~ henkilöiden ja tavaroiden kuljettamiseen oikeuttaa tällaiseen kuljettamiseen myös Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

4 § 4 momentti (Taksiliikenneluvan myöntäminen)

~~Taksiliikenteen harjoittamisesta Ahvenanmaan maakunnassa päättää Ahvenanmaan maakunnan hallitus. Maakunnan hallituksen~~ Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa taksiliikenteeseen oikeuttaa taksiliikenteeseen myös Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

---

13 § Välityspalvelun tarjoajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus

Välityspalvelun tarjoajan on varmistettava, että kuljetuksesta vastaavalla kuljetustoiminnan harjoittajalla on tarvittava taksi-, henkilö- tai tavaraliikennelupa.

Välityspalvelun tarjoajan tai sen Suomessa olevan edustajan on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle vuosittain tammikuun loppuun mennessä kokonaissummat sen tiedossa olevista korvauksista, jotka kuljetuspalvelun tarjoajat ovat saaneet sen välittämistä kuljetuksista, ellei kyseinen tieto ole viranomaisen saatavilla Verohallinnolle tehdyn vastaavan ilmoituksen perusteella.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

II osan 3 luku

1 § Taksinkuljettajaa koskevat vaatimukset

Taksiliikenteessä toimivalla kuljettajalla (taksinkuljettajalla) on oltava taksinkuljettajan ajolupa.

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta taksinkuljettajan ajoluvan henkilölle:

1) jolla on voimassa oleva ajo-oikeus, kuitenkin vähintään vuotta aikaisemmin saatu B-luokan auton ajo-oikeus. Suomessa myönnetyn ajokortin lisäksi hyväksytään sellainen muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnetty ajokortti, joka tunnustetaan Suomessa ajoneuvon kuljettamiseen oikeuttavaksi; ja

2) joka täyttää ajokorttilain (386/2011) 18 §:ssä säädetyt ryhmän 2 ajokorttilupaa koskevat terveysvaatimukset.

Liikenteen turvallisuusvirasto ei kuitenkaan ~~myönnä~~ saa myöntää taksinkuljettajan ajolupaa henkilölle, joka on rikosrekisteristä ilmenevällä tavalla syyllistynyt ajoluvan hakemista edeltäneen viiden vuoden aikana:

1) ~~rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tai 3 momentin 1 – 3 kohdassa tarkoitettuun tekoon tai häntä koskee mainitun 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettu kielto~~ rikoslain (39/1889) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä tarkoitettuun sukupuolisiveellisyyttä loukkaavaan tekoon, rikoslain 20 luvussa tarkoitettuun seksuaalirikokseen, 21 luvun 1 – 3 tai 6 §:ssä tarkoitettuun henkeen tai terveyteen kohdistuvaan rikokseen, 25 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun ihmiskauppaan tai 3 a §:ssä tarkoitettuun törkeään ihmiskauppaan, 31 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun törkeään ryöstöön taikka 50 luvussa tarkoitettuun huumausainerikokseen,

2) ~~sellaiseen~~ rikoslain ~~(39/1889)~~ 21 luvun ~~luvussa~~ 4 – 5 tai 6a – 15 §:ssä tarkoitettuun henkeen tai terveyteen kohdistuvaan rikokseen, ~~joka ei sisälly edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tekoihin,~~ 28 luvun 1 – 9 ja 11 – 12 §:ssä tarkoitettuihin omaisuusrikoksiin, 31 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun ryöstöön tai 32 luvun 1 – 10 §:ssä tarkoitettuihin kätkemis- ja rahanpesurikoksiin,

3) rikoslain 23 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen, 3 §:ssä tarkoitettuun rattijuopumukseen, 4 §:ssä tarkoitettuun törkeään rattijuopumukseen tai 10 §:ssä tarkoitettuun kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta ~~tai näitä rikoksia vastaavaan rikokseen.~~,

4) 1 – 3 kohdassa tarkoitettua rikosta vastaavaan rikokseen, jota koskeva tuomioistuinratkaisu on rikosrekisterilain (770/1993) 2 §:n 2 momentin nojalla merkitty rikosrekisteriin.

Liikenteen turvallisuusvirasto ei myöskään saa myöntää ajolupaa, jos henkilö on sakkorekisteristä ilmenevällä tavalla syyllistynyt:
1) edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun tekoon, tai
2) edellä 2 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa tarkoitettuun tekoon, jos teko osoittaa hänen olevan ilmeisen sopimaton toimimaan taksinkuljettajana.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

2 § Taksinkuljettajan ajoluvan voimassaolo

Taksinkuljettajan ajolupa on voimassa viisi vuotta myöntämispäivämäärästä. Taksinkuljettajan täytettyä 68 vuotta hänen on kuitenkin huolehdittava siitä, että hän täyttää ryhmän 2 ajokorttilupaa koskevat terveysvaatimukset. Ajolupa voidaan uusia Liikenteen turvallisuusvirastoon tehtävästä hakemuksesta. Ajoluvan uusimiseen sovelletaan mitä ajoluvan myöntämisestä säädetään.

Poist. ~~Henkilö- ja taksiliikenneluvan haltijan on huolehdittava, että sen lukuun ajava taksinkuljettaja täyttää 1 §:n 1 momentissa säädetyt vaatimukset eikä ole syyllistynyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuihin tekoihin eikä häntä koske 2 momentissa tarkoitettu kielto. Tätä tarkoitusta varten luvan haltijan on tarkistettava kuljettajan korkeintaan kuusi kuukautta aikaisemmin annettu ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote voidaan vaatia esitettäväksi enintään kerran vuodessa uudelleen, jos luvan haltijan on syytä epäillä, että kuljettaja olisi syyllistynyt tekoihin tai häntä koskee kielto, jotka estävät häntä toimimasta taksinkuljettajana.~~

~~Luvan haltijan on tehtävä merkintä rikosrekisteriotteen esittämisestä ja otteen tunnistetiedot henkilön henkilötietoihin. Luvan haltija ei saa ottaa otteesta jäljennöstä, ja ote on palautettava viipymättä otteen esittäneelle. Sillä, jolle ote rikosrekisteristä on tämän lain nojalla esitetty, on vaitiolovelvollisuus rikosrekisteriotteesta ilmenevistä tiedoista. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa sivulliselle senkään jälkeen, kun henkilö ei enää hoida sitä tehtävää, jossa hän on tiedon saanut.~~

~~Kun taksinkuljettajan tehtävä ilmoitetaan haettavaksi, hakuilmoituksessa on mainittava siitä, että tehtävään otettavan henkilön on esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 c §:ssä tarkoitettu rikosrekisteriote.~~

~~Henkilö- ja taksiliikenneluvan haltijan on huolehdittava, että sen lukuun ajava taksinkuljettaja täyttää 1 §:n 1 momentissa säädetyt vaatimukset eikä ole syyllistynyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuihin tekoihin. Tätä tarkoitusta varten luvan haltijan on tarkistettava kuljettajan korkeintaan kuusi kuukautta aikaisemmin annettu ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote voidaan vaatia esitettäväksi enintään kerran vuodessa uudelleen, jos luvan haltijan on syytä epäillä, että kuljettaja olisi syyllistynyt tekoihin, jotka estävät häntä toimimasta taksinkuljettajana.~~

~~Luvan haltijan on tehtävä merkintä rikosrekisteriotteen esittämisestä ja otteen tunnistetiedot henkilön henkilötietoihin. Luvan haltija ei saa ottaa otteesta jäljennöstä, ja ote on palautettava viipymättä otteen esittäneelle. Sillä, jolle ote rikosrekisteristä on tämän lain nojalla esitetty, on vaitiolovelvollisuus rikosrekisteriotteesta ilmenevistä tiedoista. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa sivulliselle senkään jälkeen, kun henkilö ei enää hoida sitä tehtävää, jossa hän on tiedon saanut.~~

~~Jos luvan haltija toimii itse taksinkuljettajana, hänen on ilmoitettava tästä Liikenteen turvallisuusvirastolle, jolla on oikeus saada luvanhaltijaa koskeva tieto rikosrekisteristä IV osan 2 luvun 2 §:n 4 momentin nojalla.~~

III osan 2 luku

2 § 2 momentti (Lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuus)

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Kuljetuspalvelun tarjoaja, joka tarjoaa vain muita kuin IV osan 1 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tämän lain, tai hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisesti hankkimia henkilöliikenteen kuljetuspalveluita, voi poiketa 1 momentin vaatimuksesta, jos sen toteuttaminen ei ole teknisesti tarkoituksenmukaista eikä kohtuullista yrityksen pienen koon tai toiminta-alueen johdosta.

3 §:n 1 momentti (Yhteentoimivuuden edistäminen julkisissa hankinnoissa)

Tämän lain IV osan 1 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että hankittaessa liikkumispalveluja tai niihin liittyviä lippu- ja maksujärjestelmiä tämän lain, tai hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti on tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa ja hankintasopimuksessa edellytettävä lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuuden osalta, että:

1) palveluntarjoaja on kuvannut, miten se on täyttänyt 1 §:ssä säädetyt velvollisuutensa;

2) palveluntarjoajan lipputuotteisiin perustuvien matkustusoikeuksien on oltava todennettavissa sähköisen viestintäverkon avulla taustajärjestelmästä, ja todentamisessa on käytettävä

yleiskäyttöisiä teknologioita;

3) jos matkustusoikeus todennetaan toisen palveluntarjoajan taustajärjestelmästä, taustajärjestelmien välisen viestinnän on oltava mahdollista rajapinnan kautta.

III osan 3 luku

1 §:n 2 momentti (Hankintamenettelyt)

Muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovelletaan hankintalain ~~julkisista hankinnoista annetun lain~~ tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain ~~(349/2007)~~mukaisia hankintamenettelyjä. Näihin sopimuksiin sovelletaan palvelusopimusasetusta lukuun ottamatta sen 5 artiklan 2 - 6 kohdan ja 8 artiklan 2 - 4 kohdan säännöksiä.

2 §:n 1 momentti (Hankinnoista ilmoittaminen ja vähimmäismääräajat)

Sen lisäksi, mitä palvelusopimusasetuksen 7 artiklassa säädetään, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava julkisesti 1 §:n 3 momentin mukaisilla menettelyillä tehtävistä käyttöoikeussopimuksista. Ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Hankintaan liittyvään tietojenvaihtoon sovelletaan lisäksi hankintalain 8 luvun säännöksiä.

3 §:n 3 momentti (Tarjouspyyntö)

Hankinnassa sovelletaan lisäksi hankintalain 71–74 §:n säännöksiä, jotka koskevat hankinnan kohteen kuvausta, merkkien käyttöä hankinnan kohteen kuvauksessa, teknistä selvitystä ~~julkisista hankinnoista annetun~~

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

~~lain 44–46 §:n säännöksiä, jotka koskevat teknisiä eritelmiä, ympäristöominaisuuksia koskevia teknisiä eritelmiä~~ ja vaatimustenmukaisuuden osoittamista. Rautatieliikennettä koskeviin muihin kuin käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi mainitun lain 35 §:n jälki-ilmoitusvelvollisuutta koskevaa säännöstä.

4 §:n 2 momentti (Tarjoajien valinta)

Tarjouskilpailussa on suljettava pois liikenteenharjoittaja, jolla ei ole teknisiä, taloudellisia tai muita edellytyksiä hankinnan toteuttamiseksi tai joka on syyllistynyt hankintalain 80 ~~julkisista hankinnoista annetun lain 53~~ §:ssä mainittuihin rikoksiin. Liikenteenharjoittaja voidaan sulkea pois mainitun lain 81~~54~~ §:n perusteella.

8 § (Hankintapäätös ja asiakirjajulkisuus)

Hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin ehdokkaan, tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä ne perusteet, joilla hyväksyttyjen tarjousten vertailu on tehty. Päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on lisäksi käytävä ilmi, minkä ajan kuluttua hankintasopimus voidaan tehdä. Hankintaa koskevaan päätökseen sovelletaan lisäksi hankintalain 126 ja 127 ~~julkisista hankinnoista annetun lain 74 ja 75~~ §:ää.

Hankintaa koskevan päätöksen jälkeen toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä palvelusopimusasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus. Sopimuksen pakollisesta sisällöstä säädetään mainitun asetuksen 4 artiklassa. Julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus voidaan tehdä ja päätös panna täytäntöön aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun tarjouskilpailuun osallistunut liikenteenharjoittaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi. Sopimus voidaan kuitenkin tehdä tätä aikaisemminkin, jos sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä tai toimivaltaisesta viranomaisesta riippumattomasta ennalta arvaamattomasta syystä. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos hankintasopimus tehdään ainoan hyväksyttävän tarjouksen tehneen liikenteenharjoittajan kanssa eikä tarjouskilpailussa ole jäljellä muita tarjoajia tai ehdokkaita, joiden asemaan sopimuskumppanin valinta vaikuttaa.

Hankinta-asiakirjojen julkisuuteen sovelletaan hankintalain 138 §:ää ~~julkisista hankinnoista annetun lain 84 §:n 1—3 momenttia~~.

III osan 4 luku

1 § Valtionrahoituksen käyttötarkoitukset

Valtion talousarviossa tässä laissa tarkoitettujen palveluiden ostoon ja kehittämiseen osoitetuin määrärahoin voidaan maksaa korvauksia, tukea tai avustusta seuraaviin tarkoituksiin:

1) liikenteenharjoittajille siten kuin Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään;

2) liikennepalvelun käyttäjälle siten, että toimivaltainen viranomainen myöntää sitoumuksen

korvata liikennepalvelun kustannuksia ennalta määrättyyn arvoon asti;

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

3) kunnille, kuntayhtymille ja yleishyödyllisille yhteisöille liikenteen palveluiden kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöstä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetun valtionavustusmäärärahan käyttötarkoituksesta ja myöntämismenettelyistä ~~myöntämisen perusteista~~.

IV osan 1 luku:

3 § Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos tieliikennettä valvovina viranomaisina [Uusi pykälä, jonka jälkeen pykälänumerointi tässä luvussa muuttuisi]

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvovat omalla tehtäväalueellaan tämän lain noudattamista.

---

ent. 3 §, uuden 3 §:n lisäyksen jälkeen 4 § 7 mom. (Palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset)

Muu kuin 2 tai 3 momentissa tarkoitettu kunta tai kuntayhtymä saa hankkia alueelleen palvelusopimusasetuksen mukaista liikennettä noudattaen julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016), jäljempänä hankintalaki, täydentääkseen alueensa liikkumispalveluja.

---

ent. 8 §, uuden 3 §:n lisäyksen seurauksena 9 § Matkustajien ja kuluttajien oikeuksia valvovat viranomaiset

Sen lisäksi mitä edellä säädetään Liikenteen turvallisuusviraston~~omaisten~~ yleisestä toimivallasta, Kuluttaja-asiamies valvoo tämän lain säännösten noudattamista kuluttajansuojan kannalta kuluttajansuojalaissa (38/1978) säädetyn mukaisesti. ~~Kuluttaja-asiamies valvoo III osan 1 luvun säännösten noudattamista kuluttajansuojan kannalta. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo III osan 1 luvun säännösten noudattamista muiden kuin kuluttaja-asemassa olevien matkustajien osalta.~~

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään kuluttaja-asiamiehen ja kuluttajariitalautakunnan toimivallasta, Liikenteen turvallisuusvirasto on matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 181/2011 (EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskeva asetus) 28 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Liikenteen turvallisuusvirasto on lisäksi toimivaltainen käsittelemään tämän lain III osan 1 luvun säännösten rikkomista koskevia matkustajien valituksia paitsi, jos kuluttajariitalautakunta on toimivaltainen antamaan asiassa ratkaisusuosituksen kuluttajariitalautakunnasta annetun lain (8/2007) nojalla.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

IV osan 2 luku:

2 § Valvontaviranomaisen yleinen tiedonsaantioikeus

Liikenne- ja viestintäministeriöllä, Liikenteen turvallisuusvirastolla, kuluttaja-asiamiehellä ja tämän lain säännösten noudattamista valvovalla muulla viranomaisella on tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi oikeus saada salassapitosäännösten estämättä välttämättömät tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään. [uusi 1 mom., vanha 1 mom. ja 2 mom. esitetään poistettaviksi]

~~Liikenne- ja viestintäministeriöllä, Liikenteen turvallisuusvirastolla, kuluttaja-asiamiehellä ja tämän lain säännösten noudattamista valvovalla muulla viranomaisella on tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi oikeus saada tarvittavat tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun.~~

~~Ne, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään, tai niiden lukuun toimivat ovat pyynnöstä velvollisia keräämään ja salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä luovuttamaan tarvittavat tiedot 1 momentissa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.~~

Tiedot on luovutettava viipymättä, viranomaisen pyytämässä muodossa ja maksutta.

Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot II osan I luvussa tarkoitetun luvan hakijasta ja haltijasta, liikenteestä vastaavasta henkilöstä, yrityksen toimitusjohtajasta, vastuunalaisesta yhtiömiehestä ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetusta organisaatiohenkilöstä tai 1 kohdassa tarkoitetusta organisaatiosta, jossa hakijan organisaatiohenkilö on tai on ollut organisaatiohenkilöasemassa, tai 3 luvussa tarkoitetusta taksinkuljettajasta. Tiedonsaantioikeus koskee myös rikosrekisteriä, sakkorekisteriä sekä poliisiasiain tietojärjestelmää.

Edellä 3 ~~4~~-momentissa tarkoitetut tiedot toimitetaan teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisessä muodossa.

---

4 § Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen tehtävien hoitaminen [Kattaisi myös ehdotetun 4 §:n]

Sen lisäksi, mitä tehtäviä poliisilla, Tullilla ja Rajavartiolaitoksella on EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen ja EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen nojalla, poliisilla, Tullilla ja Rajavartiolaitoksella on oikeus tarkastaa tässä laissa ja tässä laissa tarkoitettua toimintaa koskevissa EU-asetuksissa kuljetuksen suorittamiseksi edellytetyt asiakirjat, jos tiedot eivät ole saatavissa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti.

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos voi keskeyttää kuljetuksen, jos edellä 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat tai tiedot eivät ole saatavissa, jollei ole erityistä syytä sallia kuljetuksen jatkamista.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Poliisin on viipymättä ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä Liikenteen turvallisuusvirastolle tiedossaan olevista seikoista, jotka voivat johtaa II osan I luvussa tarkoitetun luvan peruuttamiseen tai huomautuksen taikka varoituksen antamiseen.

V osa 1 luku

2 § Rekisteriin merkittävät tiedot

Liikenneluparekisterin julkiseen osaan merkitään tiedot myönnetyistä ja peruutetuista luvista sekä lupia koskevista muutoksista. Lisäksi julkiseen osaan merkitään luvanhaltijan nimi ja yhteystiedot, yrityksen y-tunnus, lupatunnus sekä tieto luvan voimassaoloajasta. Liikenteestä vastaavan henkilön osalta rekisteriin merkitään hänen nimensä ja yhteystietonsa. Luonnollisen henkilön yhteystiedoilla tarkoitetaan sellaisia tietoja, joiden avulla hänet voidaan tavoittaa virka-aikana.

Liikenneluparekisterin käyttörajoitteiseen osaan tallennetaan tiedot oikeushenkilön toimitusjohtajasta, vastuunalaisista yhtiömiehistä ja omistussuhteista. Luonnollisista henkilöistä käyttörajoitteiseen osaan tallennetaan henkilötunnus taikka henkilötunnuksen puuttuessa tieto syntymäajasta, tieto syntymäkotikunnasta, syntymävaltiosta ja kansalaisuudesta sekä tieto kotikunnasta, kotiosoitteesta, äidin- ja asiointikielestä ja henkilön kuolemasta. Yrityksen osalta tallennetaan vastaavat tiedot. Rekisterin käyttörajoitteiseen osaan tallennetaan myös seuraavat tiedot, siltä osin kuin tietojen tallentaminen on tarpeen Liikenteen turvallisuusvirastolle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi:

1) II osan 1 luvun 3 4 §:ssä tarkoitettuja luvan myöntämisen edellytyksiä ja II osan 1 luvun 6 7 §:ssä tarkoitettua hyvämaineisuutta koskevat tiedot,

2) tieto siitä, onko yritys katsottu II osan 1 luvun 11 §:ssä tarkoitetuksi riskiyritykseksi,

3) IV osan I luvun 5 §:ssä tarkoitettua ammatillisen pätevyyden osoittamista koskevat tiedot,

4) Liikenteen turvallisuusviraston IV osan 2 luvun 2 ja 4 ~~3~~ §:n nojalla saamat tiedot, sekä

5) tiedot VI osan 1 luvussa tarkoitetuista hallinnollisista seuraamuksista.

Liikenneluparekisterin käyttörajoitteiseen osaan merkitään 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot luvan hakijasta. Edelleen liikenneluparekisterin käyttörajoitteiseen osaan merkitään tiedot II osan 1 luvun 14 §:ssä tarkoitetusta rekisteröitymisvelvollisesta palveluntarjoajasta. Luonnollisesta henkilöstä tallennetaan tällöin nimi, henkilötunnus ja yhteystiedot mukaan lukien kotiosoite. Oikeushenkilöstä tallennetaan nimi, Y-tunnus ja yhteystiedot.

---

4 § Tietojen luovuttaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Liikenneluparekisterin julkisen osan tiedot ovat kaikkien saatavilla yksittäisluovutuksina sähköisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla. Rekisterin avoimen osan tiedoista voidaan luovuttaa muutoinkin sähköisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla tiedot, jotka koskevat voimassa olevia lupia, lupatunnuksia sekä luvanhaltijoiden nimiä ja yhteystietoja. Luvanhaltijana olevalla luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää henkilötietojensa luovuttaminen muutoin kuin yksittäisluovutuksena.

Liikenteen turvallisuusvirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa rekisterin käyttörajoitteisesta osasta toiselle viranomaiselle sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Liikenteen turvallisuusvirasto ei voi kuitenkaan luovuttaa sellaisia salassa pidettäviä tietoja, jotka se on saanut IV osan 2 luvun 2 §:n 4 momentin nojalla rikos- tai sakkorekisteristä taikka poliisiasiain tietojärjestelmästä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, rekisteriin kuuluvien tietojen salassapitoon ja niiden luovuttamiseen sovelletaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

Väestörekisterijärjestelmään talletettu turvakielto ei estä henkilötietojen luovuttamista liikenneluparekisteristä viranomaisille. Viranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa turvakiellosta säädetään väestörekisterijärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennuspalveluista annetun lain (507/1993) 37 §:n 2 momentissa.

VI osa 1 luku

2 § Luvan peruuttaminen, huomautus ja varoitus

Luvan haltija voi ilmoittaa luvassa tarkoitetun toiminnan keskeytyneeksi tai päättyneeksi. Päättymisilmoituksen saatuaan Liikenteen turvallisuusvirasto peruuttaa luvan.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa luvan, jos:

1) luvanhaltija on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka luvan haltijan tässä laissa säänneltyä toimintaa koskevia Euroopan unionin asetusten säännöksiä, eikä huomautuksen tai varoituksen antamista voida pitää riittävänä; tai

2) luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa.

~~Lupa voidaan peruuttaa vain, jos huomautuksen tai varoituksen antamista ei voida pitää riittävänä.~~

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tässä laissa tarkoitetun luvan haltijalle huomautuksen tai varoituksen, jos tämä muutoin kuin edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla jättää noudattamatta säännöksiä tai määräyksiä, jotka koskevat luvassa tarkoitettua toimintaa. Varoitus annetaan, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioiden voida pitää riittävänä.

Huomautus annetaan suullisesti tai kirjallisesti. Varoitus annetaan kirjallisesti ja siitä tehdään merkintä rekisteriin.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

[Uusi 3 § Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttaminen määräajaksi, väliaikaisesti tai toistaiseksi ja poliisin antama varoitus [jolloin ehdotettujen 3 ja 4 §:n numerointi muuttuu]

Poliisi päättää taksinkuljettajan ajoluvan peruuttamisesta määräajaksi, väliaikaisesti tai toistaiseksi. Poliisi vastaa myös ajoluvan haltijan ajoterveydentilan ja ajokyvyn valvonnasta ja voi siihen liittyen päättää tästä valvonnasta aiheutuvista toimenpiteistä siten kuin tässä laissa säädetään.

Jos taksinkuljettajan ajoluvan haltija on syyllistynyt II osan 3 luvun 2 momentissa tarkoitettuihin tekoihin, poliisi peruuttaa ajoluvan määräajaksi, vähintään kahdeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi. Määräajan pituudesta määrättäessä otetaan huomioon erityisesti peruuttamisen perusteena olevan teon tai tekojen vakavuus ja teko-olosuhteet. Jos ajoluvan haltija on syyllistynyt momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuihin tekoihin tai 4 kohdassa esitetyllä tavalla 1 – 2 kohdassa tarkoitettuja rikoksia vastaaviin rikoksiin, lupa peruutetaan vähintään kuudeksi kuukaudeksi. Jos seuraamuksen kohtuullistamiseksi perustellusta syystä on tarpeen, ajolupa voidaan peruuttaa edellä säädettyä lyhyemmäksikin ajaksi.

Jos on todennäköistä, että taksinkuljettajan ajoluvan haltija on syyllistynyt II osan 3 luvun 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun rikokseen, ja matkustajien turvallisuus sitä edellyttää, poliisi voi peruuttaa ajoluvan väliaikaisesti. Väliaikainen peruuttaminen on muutoksenhausta huolimatta voimassa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Jos syyte raukeaa, ajolupa on viivytyksettä palautettava haltijalleen, jollei syytä ajoluvan peruuttamiselle muuten ole.

Jos taksinkuljettajan ajoluvan haltija määrätään ajokieltoon toistaiseksi tai jos hän ei enää täytä ajoluvan terveysvaatimuksia, poliisi peruuttaa hänen ajolupansa toistaiseksi.

Taksinkuljettajan ajolupa on luovutettava poliisille, kun ajolupa peruutetaan. Määräajaksi peruutettu ajolupa palautetaan haltijalleen määräajan päätyttyä. Jos ajolupa peruutetaan toistaiseksi, ajoluvan palauttamisen edellytyksenä on, että ajoluvan haltija osoittaa peruuttamisperusteen poistuneen. Ajolupaa ei kuitenkaan palauteta, jos sen voimassaolo on päättynyt. Ennen ajoluvan palauttamista luvanhaltijan sopivuus on arvioitava uudelleen II osan 3 luvun 1 §:n mukaisesti. Mainitun pykälän 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista teoista otetaan huomioon ne, jotka ovat tulleet lupaviranomaisen tietoon ajoluvan peruuttamisen jälkeen.

Poliisi voi antaa varoituksen ajoluvan määräaikaisen peruuttamisen asemesta, jos ajoluvan peruuttamista on pidettävä kohtuuttomana seuraamuksena, eikä teon ole katsottava osoittavan piittaamattomuutta taksinkuljettajan vastuista ja velvollisuuksista tai yleensä säännösten ja määräysten noudattamisesta taikka hänelle aiemmin määrätyistä seuraamuksista.

- - -

4 §:n 5 momentti (Muutoksenhaku)

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Mitä hankintalain 132—134 §:ssä, 145 §:n 1 momentissa, 146 §:n 1 ja 2 momentissa, 147 §:n 1 ja 3 momentissa, 148, 149, 151 ja 152 §:ssä, 154 §:n 1 momentin johdantokappaleessa ja 1—4 kohdassa, 155 ja 160—163 §:ssä, 165 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 167 ja 169 §:ssä ~~julkisista hankinnoista annetun lain 80–82 §:ssä, 85 §:n 1 momentissa, 86 §:n 1 ja 2 momentissa, 87 §:n 1 ja 3 momentissa, 88, 89, 91 ja 92 §:ssä, 94 §:n 1 momentin johdantokappaleessa ja 1–4 kohdassa, 95 ja 99–102 §:ssä, 103 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 105 ja 107 §:ssä~~ säädetään oikeusturvakeinoista, sovelletaan hankinnan arvosta riippumatta III osan 3 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa hankinta-asiassa. Hankintalain 145 §:n 2 momentissa ~~Julkisista hankinnoista annetun lain 85 §:n 2 momentissa~~ säädetyn lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö voi saattaa hankinta-asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi unionin valvontamenettelyä koskevassa asiassa. Markkinaoikeuden päätöstä, jolla markkinaoikeus on määrännyt hankintalain 154 ~~julkisista hankinnoista annetun lain 94~~ §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen, on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Markkinaoikeuden päätös mainitun 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun seuraamuksen määräämisestä voidaan panna täytäntöön vain lainvoimaisen päätöksen nojalla.

VI osan 2 luku

1 § Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) kuljettaa ammattimaisesti henkilöitä tai tavaroita tiellä ilman taksi-, henkilö- tai tavaraliikennelupaa taikka kansainvälisen liikenteen kuljetuslupaa, EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan~~ssa~~ asetuksen~~ssa~~ 4 artiklassa tarkoitettua yhteisön liikennelupaa tai 5 artiklassa tarkoitettua säännöllistä liikennettä koskevaa liikennelupaa tai EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen~~ssa~~ 4 artiklassa tarkoitettua yhteisön liikennelupaa [taikka EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen III luvussa tai EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen V luvussa tarkoitettujen kabotaasia koskevien säännösten vastaisesti] taikka

2) harjoittaa Interbus-sopimuksen~~ssa~~ 7 artiklassa tarkoitettua satunnaista kansainvälistä matkustajaliikennettä taikka tämän lain IV osan 1 luvun 12 §:ssä tarkoitetussa kansainvälisen liikenteen harjoittamista koskevassa Suomen ja toisen valtion välisessä kahdenvälisessä sopimuksessa tarkoitettua kansainvälistä matkustajaliikennettä ilman sopimuksissa edellytettyä lupaa,

on tuomittava luvattomasta ammattimaisen liikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Liikennekaaren VII osa 1 luku

3 § Muut siirtymäsäännökset

uusi 8 momentti (viimeinen momentti)

EU:n linja-autoliikenteen matkustajien oikeuksia koskevaa asetusta sovelletaan Suomen ja Venäjän sekä Suomen ja Norjan väliseen säännölliseen linja-autoliikenteeseen 1 päivästä maaliskuuta 2021 lähtien.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

+++

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Susanna Metsälampi ja Kirsi Miettinen 12.1.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunnan sähköpostiviesti 22.12.2016

Vastauksia liikennekaari-HE:n 161/2016 käsittelyn yhteydessä valiokunnan esittämiin kysymyksiin

Liikenne- ja viestintävaliokunta on 22.12.2016 lähetetyllä sähköpostiviestillä esittänyt useita kysymyksiä liikennekaariehdotukseen sisältyvistä pykälistä. Ohessa vastauksia kysymyksiin.

I Osa

1 luku

1 §
Henkilöliikennettä ei ole mitenkään määritelty. Sitä käytetään mm. kohdissa III osa 1:1, 1:2, 1:3 ja vrt III osa 2:2 henkilökuljetuspalvelun tarjoaja. Mikä näissä on ero?

Käsitteitä on käytetty yleiskielisessä merkityksessä. Henkilöliikenne ja tavaraliikenne ovat mielestämme vakiintuneita käsitteitä, jotka eivät määritelmää kaivanneet. Henkilöliikenne kattaa sekä taksiliikenteen että nykylainsäädännön mukaisen joukkoliikenteen. Henkilöliikennelupa korvaa joukkoliikenneluvan, mutta antaa joukkoliikennelupaa laajemmat oikeudet liikenteen harjoittamiseen.

Kun puhutaan palveluista, on kiinnitettävä 1 §:n kuljetuspalvelun ja liikennepalvelun määritelmiin. Näistä liikennepalvelu on laajempi ja voi kattaa esimerkiksi pyörän ja auton vuokrauksen tai yhteiskäyttöautoja tarjoavat palvelut.

II Osa

1 luku

1 §:n 3 momentti:
Onko ministeriöllä suunnitelmia/ajatuksia vastaavien muiden kuin tällä hetkellä voimassa olevassa laissa olevien luvanvaraisuutta koskevien poikkeuksien säätämisestä asetuksenantovaltuuden perusteella, vastaavasti kuin traktorien kohdalla on tehty lakiehdotuksessa? Sopivatko kaikki voimassaolevan lain rajaukset tuohon tavaroiden luonteen tai lyhyen kuljetusmatkan rajaukseen? Pitäisikö vielä muuta nostaa lain tasolle?

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Voimassa oleva laki kaupallisesta tavarankuljetuksesta tiellä (jäljempänä *tavaraliikennelaki*) on annettu EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen voimassaoloaikana ja myös sen on tullut olla sopusoinnussa EU-säädösten kanssa. Eli voimassa olevaan lakiin sisältyvien poikkeusten on katsottu sopivan tavaroiden luonnetta tai lyhyttä kuljetusmatkaa koskevaan rajaukseen. Sen lisäksi eräs poikkeuksista on ollut hyväksyttävä myös sillä perusteella, että EU-asetusta ei lähtökohtaisesti sovelleta tavarakuljetuksiin ajoneuvoilla, joiden sallittu kokonaismassa on enintään 3, 5 tonnia.

Kun säädöksiä tulkitaan, EU-asetus ohittaa kansalliset säännökset siitä riippumatta, sijaitsevatko ne laissa tai asetuksessa. Traktoreita koskevan poikkeuksen voisi ministeriön käsityksen mukaan lain sijasta sijoittaa asetukseenkin. Koska kyseessä on muutos nykytilanteeseen ja lausuntokierroksella olleeseen luonnokseen, haluttiin tämä lausuntokierroksen jälkeen tehty linjaus nostaa eduskunnan tarkasteluun ja se sisällytettiin lakiin.

Muilta osin ei ole tunnistettu lain tasolle nostettavaa.

2 §:n 1 momentti:
Olisiko kieliopillisesti/lakiteknisesti toimivampi muotoilu?: Taksiliikenteen harjoittamiseen tarvitaan taksiliikennelupa tai 1 §:ssä tarkoitettu henkilö- tai tavaraliikennelupa. Henkilö- tai tavaraliikenneluvan haltijan tulee tehdä taksiliikenteen harjoittamisesta ilmoitus Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Ehdotuksenne on kielellisesti paremmin muotoiltu eikä asiasisältö muutu. Käyttäisimme kuitenkin mieluummin muotoilua ”on tehtävä” kuin ”tulee tehdä”.

3 §
Pykälän 1 momentin 4 kohdassa on sidottu ulosotossa olevat velat luvan myöntämisen esteenä luvanhakijan maksukykyyn. Onko esityksen tarkoitus, että isolla toimijalla saa olla isommat muut ulosottovelat kuin pienellä toimijalla? Toki maksukyky myös velkojen määrään nähden on toiminnan harjoittamiskyvyn kannalta olennainen tekijä.

Ehdotus vastaa sanasta sanaan voimassa olevan tavaraliikennelain 8 §:n 1 momentin 4 kohtaa ja joukkoliikennelain 19 §:n 1 momentin 4 kohtaa. Näistä joukkoliikennelain muotoilu on vahvistettu lailla 177/2015. Vaatimus tuli uutena tavaraliikennelakiin vuonna 2011. Kummankaan lainmuutoksen perusteluissa ei tarkemmin selvitetä muotoilua, jossa velkoja arvioidaan hakijan maksukyvyn valossa, mutta sanamuodosta ilmenee, että maksukykyisemmällä toimijalla hyväksytään suuremmat velat kuin vähemmän maksukykyisellä toimijalla. Jos toimijalla on velkoja ulosotossa, merkityksellistä on lisäksi se, ettei velkoja ole palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin.

Mainitun momentin 6 kohdassa ei näyttäisi olevan annettu minkäänlaista määräaikaa työsuhteeseen liittyvien rikkeiden osalta. Vrt. esim. 3 kohta: kahden viimeisimmän vuoden aikana. Onko esityksen tarkoitus, että nämä rikkeet muodostavat ikuisesti luvan myöntämisen esteen?

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Mitä tarkoittaa mainitun pykälän 1 momentin 6 kohdassa määrältään ja perusteeltaan selvä saatava jos asia on todettu lainvoimaisella tuomiolla? Onko sanamuodolla olemassa jokin riittävän yksiselitteinen sisältö/tarkoitus? Sama sanamuoto on taksiluvan myöntämistä koskevassa pykälässä.

Momentin 3 kohta perustuu jälleen voimassa olevan joukkoliikennelain ja tavaraliikennelain muotoiluihin. Tämän kohdan osalta joukkoliikennelain 19 §:ssä edellytetään, ettei konkurssiin ole asetettu kahden viimeisimmän vuoden aikana, kun taas tavaraliikennelain 8 §:ssä konkurssiin ei ole saanut asettaa viimeisimmän vuoden aikana. Tältä osin pidettiin tarkoituksenmukaisena asettaa liikennekaaressa kummallekin luvalle yhteisenä vaatimuksena tuo joukkoliikennelain uudempi kahden vuoden vaatimus.

Momentin 6 kohtaan sen sijaan on ehdotettu toimituksellisia tarkistuksia verrattuna voimassa olevaan joukko- ja tavaraliikennelakeihin. Voimassa olevissa laeissa käytetään muotoilua ”*joka ei ole tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta olennaisesti laiminlyönyt työsopimuslain (55/2001), työehtosopimuslain (436/1946), työaikalain (605/1996) tai vuosilomalain (162/2005) mukaisten työsuhde-etuuksien suorittamista taikka tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista työntekijän pakollista vakuutusvelvollisuutta*.” Tämän kohdan muotoilua haluttiin täsmentää perustelujen mukaisesti niin, että tällainen tahallinen tai törkeästä huolimattomuudesta tehty työsuhteeseen perustuvien saatavien laiminlyönti muodostaa luvan myöntämisen esteen vain, jos syyllisyys on todettu lainvoimaisella tuomiolla. Sitä, että saatavien edellytetään olevan määrältään ja perusteeltaan selviä, pidettiin valmistelussa perusteltuna vaatimuksena.

Vaikka tuohon 6 kohtaan ehdotetaan toimituksellisia muutoksia verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön, ei voimassakaan olevissa säännöksissä ole asetettu aikarajaa, jonka puitteissa näitä laiminlyöntejä tarkasteltaisiin. Tämä epäjohdonmukaisuus ei ole noussut esille voimassa olevien lakien valmistelussa eikä myöskään nyt liikennekaaren ensimmäisen vaiheen valmisteluissa. Säännöksen juuret ovat vahvasti harmaan talouden torjunnassa, mikä viittaisi tiukkaan tulkintaan – toisaalta luonnollisen henkilön hyvämaineisuutta arvioitaessa tarkastelujaksona on ollut kaksi vuotta myös työ- tai palkkasuhteeseen taikka kirjanpitoon liittyvien säännösten rikkomisen osalta. Liikenne- ja viestintäministeriö ei näe estettä sille, että tarkastelujakso tuon 6 kohdankin osalta rajattaisiin kahteen vuoteen, vaikka se ei ole tällaista rajausta esittänyt.

Miksi mainitun pykälän 2 momentissa edellytetään oikeushenkilöltä henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä 6 §:ssä tarkoitettua hyvämaineisuutta, mutta luonnollisella henkilöllä ei 1 momentissa vastaavaa vaatimusta ole? Myös taksiluvassa edellytetään hyvämaineisuutta luonnolliselta henkilöltä. Tosin 3 §:n 1 momentissa puhutaan ilmeisestä sopimattomuudesta kyseiseen toimintaan mikä voinee kattaa monenlaista.

Itse asiassa hyvämaineisuusvaatimus koskee myös luonnollista henkilöä. Sekä 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa (luonnollisen henkilön osalta) että 3

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

§:n 2 momentin 1 kohdassa (oikeushenkilön osalta) edellytetään EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 6 artiklassa säädettyjen maanteiden henkilöliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamista koskevien vaatimusten täyttämistä. Asetuksen 6 artikla palauttaa yrityksen ja liikenteestä vastaavan henkilön hyvämaineisuuden määrittelyn jäsenvaltioille (jollei asetuksen 6 artiklan 2 kohdasta muuta johdu). On merkillepantavaa, että asetuksessa yrityksellä tarkoitetaan "*joko matkustajaliikennettä harjoittavaa voittoa tavoittelevaa tai tavoittelematonta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka voittoa tavoittelevaa tai tavoittelematonta yhteisöä tai henkilöryhmää, joka ei ole oikeushenkilö, taikka julkista elintä, joka on joko itse oikeushenkilö tai joka on sellaisen viranomaisen alainen, joka on oikeushenkilö, tai rahtiliikennettä kaupallisessa tarkoituksessa harjoittavaa luonnollista tai oikeushenkilöä*" (2 artiklan 4 kohta). [1]

Luonnollisen henkilön hyvä maine on määritelty II osan 1 luvun 6 §:ssä, jossa todetaan, että liikenteestä vastaava henkilö tai luvan hakijana tai haltijana oleva luonnollinen henkilö ei ole hyvämaineinen, jos pykälässä tarkemmin määritellyt edellytykset täyttyvät. Näin ollen hyvämaineisuusvaatimus koskee sekä luonnollista henkilöä että oikeushenkilöä.

4 §
Taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on mainitun pykälän 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa on, ettei lupaa ole peruutettu viimeksi kuluneen vuoden aikana. Miksei vastaavaa edellytystä näyttäisi olevan henkilö- ja tavaraliikenneluvassa?

Miksi 3 ja 4 §:n välillä on eroja. 3 §:n luvalla saa myös suorittaa taksiliikennettä.

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisen edellytykset perustuvat EU:n liikenteenharjoittaja-asetukseen. Liikennekaareen on sisällytetty asetuksen 3 artiklan soveltamiseksi 6 – 8 artikloissa edellytetyt kansalliset täsmennykset (kuten hyvämaineisuusvaatimus).

Taksiliikenneluvan myöntämisen edellytykset ovat puhtaasti kansalliset. Suureksi osaksi taksiliikenneluvan myöntämisen edellytykset ovat samat kuin henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisessä, mutta muun muassa vakavaraisuusvaatimukset ovat kevyemmät. EU:n liikenteenharjoittaja-asetus edellyttää että luvanhaltijan on pääsäännön mukaan osoitettava tilintarkastajan tai asianmukaisesti hyväksytyn henkilön vahvistaman vuosittaisen tilinpäätöksenpohjalta, että sillä on kunakin vuonna käytössään pääomaa ja vararahastoja yhteensä vähintään 9 000 euron arvosta, kun käytössä on vain yksi ajoneuvo, ja vähintään 5 000 euron arvosta kunkin sen lisäksi käytetyn ajoneuvon osalta. Tällaisia pääomavaatimuksia ei taksiyrityksellä ole. Lisäksi EU:n liikenteenharjoittaja-asetus asettaa ammatillisen pätevyysvaatimuksen, jonka täyttymisen osoittamiseksi on suoritettava asianmukainen tutkinto. Tällaista tutkintovaatimusta ei taksiliikenneluvan osalta ole.

[1] Mainittakoon, että tämän kohdan muotoilu oli muun muassa sellainen, että päädyimme esittämään liikennekaareen omaa määritelmää ammattimaiselle kuljettamiselle tiellä sen sijaan, että olisimme viitanneet EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen eri määritelmiin.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Voimassa oleva taksiliikennelaki asettaa luvan myöntämisen edellytykseksi vastaavan yhden vuoden karenssiajan, eli taksiliikenteessä kansallisena toimintamallina on tähän astikin ollut se, ettei luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jonka lupa on rikkomusten johdosta peruutettu, heti myönnetä uutta lupaa.

Vaikka EU:n liikenteenharjoittaja-asetus estää ministeriön käsityksen mukaan tällaisen karenssin asettamisen henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisessä, ei tästä karenssista taksiliikenneluvan myöntämisessä ole pidetty tarpeellisena luopua.

Ministeriö pitää hyvin pienenä riskiä siitä, että taksiliikenneluvan rikkomusten johdosta menettänyt toimija hakisi taksiliikennettä harjoittaakseen henkilö- tai tavaraliikennelupaa vakavaraisuus- ja tutkintovaatimuksineen ohittaakseen taksiliikennelupaan liittyvän vuoden karenssin.

6 §
Mainitun pykälän 2 momentissa on rajattu esim. 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio hyvämaineisuutta määrittävänä tekijänä siten, että teon tulee osoittaa henkilön olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan ammattimaista liikennettä. Sanamuoto tuntuisi esityksen mukaisesti muotoiltuna koskevan vain hyvin poikkeuksellisia tilanteita. Toisaalta 2 momentin voi perustellusti lukea niinkin, että ylinopeussakko työajossa täyttää 2 mom 5 kohdan, jolloin kyseessä on ilmeinen sopimattomuus. Näin 1 mom 3 kohta tulee sovellettavaksi ja luonnollinen henkilö ei ole hyvämaineinen. Mikä on esitetyn säännöksen tarkoitus?

Ehdotettu 6 § perustuu voimassa olevan joukkoliikennelain 20 §:ään, joka muotoiluiltaan poikkeaa hiukan tavaraliikennelain 9 §:stä, vaikka kummallakin pykälällä on sama tarkoitus. Ensimmäisessä momentissa luetellaan ne rikostyypit tai tekojen kertymät, joiden katsotaan objektiivisesti arvioiden osoittavan soveltumattomuutta liikenteestä vastaavaksi henkilöksi tai ammattimaista kuljettamista tiellä harjoittavan luvan haltijaksi. Toisella momentilla arviointiin tuodaan mukaan subjektiivinen harkinta, eli vahvistetaan, että henkilöä voidaan 1 momentissa tarkoitetuista teoista huolimatta pitää hyvämaineisena, jos teot eivät osoita ilmeistä sopimattomuutta. Toisessa momentissa luetellaan elementit, joiden pohjalta sopimattomuutta arvioidaan.

Liikenne- ja viestintäministeriön käsityksen mukaan ratkaisu on tasapainoinen: se määrittelee sekä objektiiviset kriteerit että antaa puitteet subjektiiviselle harkinnalle. Esim. yksi ylinopeussakko ei todellakaan vielä osoita sopimattomuutta tehtävään, sen sijaan 1 kohdan mukaisesti neljä liikenneturvallisuutta koskevaa säännöksen rikkomista ammattimaisessa liikenteessä muodostuisi esteeksi.

12 §
Pykälä koskee vain tavaraliikennettä. Onko henkilöliikennepalvelun tilaajalla, esim. kunnalla liikenteen järjestämisessä, jotain muuta kautta vastaava velvollisuus selvittää, että liikenteenharjoittajan luvat

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

yms. ovat kunnossa? 13 §:ssä on säädetty välityspalvelun tarjoajalle tällainen velvollisuus, mutta tilaajalla ei tällaista velvollisuutta näyttäisi olevan. Onko tämä esityksen tarkoitus?

Pykälän 2 momentin 2 kohdassa puhutaan myynnistä. Pitäisikö olla kuljetuksesta, vai onko tässä kyse esim. arvonlisäverolaissa käytetystä terminologiasta?

Kyseessä on 12 §:n osalta tavarakuljetuspuolella voimassa ollut harmaan talouden torjuntaan liittynyt säännös, joka siirrettiin sellaisenaan (joitain pieniä toimituksellisia muutoksia lukuun ottamatta) liikennekaareen. Liikennekaaressa lähtökohtana on, että toimintaa koskevan tiedon avoimuus edistää toiminnan lainmukaisuutta, jolloin perinteiseen valvontaan käytettäviä resursseja voitaisiin kohdentaa uudella tavalla.

Ilman laajempaa pohdintaa harmaan talouden torjuntakeinoista ja niiden kehittämisestä digitaalisessa toimintaympäristössä ei sääntelyä haluttu lähteä tiukentamaan laajentamalla velvoite myös henkilöliikennepalvelun tarjoajiin, mutta ei myöskään koettu tarkoituksenmukaiseksi vielä luopua tästä suhteellisen tuoreesta säännöksestä.

Digitaalista toimintaympäristöä ja harmaata taloutta liikennesektorilla 2016 aikana pohtineen työryhmän työn jatkotoimenpiteenä on tarkoitus selvittää tilaajavastuun kohdentamistarpeita liikennesektorilla. Yhtenä tarkastelukulmana voi olla, onko keskitetäänkö kaikki tilaajavastuusäännökset lakiin tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006).

13 §
Pykälässä puhutaan kuljetustoiminnan harjoittajasta. Määritelmissä puhutaan kuljetuspalvelusta. Vastaavia voi olla muuallakin. Onko tämä tarkoituksena ja mikä on syynä tässä valittuun terminologiaan? Eikö tuossa olisi syytä puhua kuljetuksesta vastaavasta kuljetuspalvelun tarjoajasta?

Terminologia on harkittua, eli pohdittiin sitä, että välityspalvelun tarjoaja voi käytännössä välittää luvanvaraisia ammattimaisia kuljetuksia, lupaa edellyttämättömiä ammattimaisia kuljetuksia (esim. lähettipalvelut sekä pakettiautokuljetukset) sekä lisäksi ei-ammattimaisia kuljetuksia (esim. kimppakyytien organisointi). Kuljetustoiminnan harjoittaja –käsite kattaa kaikki nämä toimintamuodot. Välityspalvelun tarjoajan on kuljetustoiminnan luonteen perusteella tunnistettava, missä toiminnassa lupa tarvitaan ja tarkistettava, että sen välittämässä tällaisessa toiminnassa lupa on olemassa.

Pykälän toisessa momentissa käytetään puolestaan ilmaisua ”kuljetuspalvelun tarjoaja” eli korvausten ilmoittamisvelvollisuus koskee vain ammattimaisen liikenteen harjoittamista (sekä luvanvaraista että luvasta vapautettua toimintaa).

2 luku

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Eikö kabotaasista ole tarpeen olla laissa viimeksi kabotaasiasian käsittelyn yhteydessä lakiin lisätyn kaltaista yleistä (informatiivista) viittausta asiaa sääntelevään EU-asetukseen? On toki suoraan kansallisesti sovellettavaa sääntelyä. Kabotaasista puhutaan kuitenkin ainakin tilaajan selvitysvelvoitteessa koskevassa pykälässä, turvamenettelyä koskevassa pykälässä ja rangaistussäännöksissä.

Kaikissa pykälissä, joissa kabotaasi mainitaan, viitataan asianomaisiin kohtiin EU:n tavaraliikennelupa-asetussa tai EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa, eli pykälät ovat tältä osin jo ministeriön näkemyksen mukaan niin informatiivisia, ettei täydentävää säännöstä tarvita.

3 §
Pykälässä puhutaan lupien vähäisestä määrästä ja lupien myöntämisestä tällaisessa tapauksessa. Onko tämä esityksen tarkoitus? Missä on määritelty kiintiö kansainvälisen kuljetusluvan määrälle?

Suomella on kaksi EU/ETA-valtioiden ulkopuolisten kansainvälisten tiekuljetusten lupajärjestelmää: International Transport Forumin ITF:n hallinnoimat CEMT-luvat, jotka ovat voimassa melkein kaikissa Euroopan valtioissa ja Turkissa sekä kahdenkeskisin sopimuksin sovitut kuljetusluvat. Molemmat jakaa Suomessa Trafi. Pääsääntöisesti kaikkiin kuljetuksiin EU/ETA-alueen ulkopuolelle vaaditaan kuljetuslupa.

CEMT-lupien maakohtaisista kiintiöistä on päätetty 2000-luvun alussa. Uusista kiintiöistä on tarkoitus päättää 2018. CEMT-lupia voidaan käyttää joustavasti kaikissa CEMT-järjestelmään kuuluvissa valtioissa. Niitä ei kuitenkaan ole ollut riittävästi saatavissa vaan esimerkiksi Venäjälle kelpaavista luvista on jatkuvasti puutetta, koska Venäjä – kuten eräät muutkin valtiot- on supistanut siellä kelpaavien lupien määrää.

Kahdenkeskisin sopimuksin jaettavista luvista ei pääsääntöisesti ole ollut puutetta, lukuun ottamatta lähinnä paluukuljetuksissa tarvittavista kolmannen maan luvista. Niitä tarvitaan muun muassa kuljetettaessa tavaraa paluukuljetuksena muuhun maahan kuin Suomeen, esimerkiksi suomalainen auto kuljettaisi tavaraa Kazakstanista Venäjälle, koska kuljettavaa Suomeen paluukuljetuksena Kazakstanista ei ole löytynyt.

Näillä liikennekaaren pykälillä ei ole tarkoituksena muuttaa vallitsevaa olotilaa, vaan kyseessä ovat kansainvälisten sitoumusten ja sopimusten täytäntöönpanon kannalta tarvittavat pykälät, joissa määritellään toimivaltainen viranomainen ja lupaprosessi Suomessa.

3 luku

1 §
Taksia voi ajaa esim. kevyellä nelipyörällä. Onhan esityksen tarkoitus edellyttää, että kaikissa tapauksissa kuljettajalla tulee kuitenkin olla aina vähintään vuotta aikaisemmin saatu B-luokan ajo-oikeus? Vaikuttaisi sinänsä järkevältä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Kyllä. 1 §:n 1 momentin mukaan taksiliikenteessä toimivalla kuljettajalla on oltava taksinkuljettajan ajolupa. Saman pykälän 2 momentin mukaisesti tällainen ajolupa voidaan myöntää vain henkilölle, jolla on voimassa oleva ajo-oikeus, kuitenkin vähintään vuotta aikaisemmin saatu B-luokan auton ajo-oikeus.

3 §
Pykälässä näyttäisi olevan samoja momentteja kahteen kertaan hieman eri muotoisina. 2 = 5 ja 3 = 6 mom.

3 §:ssä kuuluisi olla vain yksi momentti, eli HE-tekstissä oleva ensimmäinen momentti. Tätä koskeva korjauspyyntö on toimitettu liikenne- ja viestintävaliokunnalle 12.10.2016 toimitetulla Liikenne- ja viestintäministeriön kirjeellä.

III osa
1 luku

1 §
Onko ”matkustajan saatavilla” määritelty riittävän täsmällisesti (perusteluissa on esimerkkeinä internet-sivut ja sosiaalisen median palvelut)?

Kyllä. Tietojen saatavuus internetistä on riittävä, kun tieto on avoimesti ja kohtuullisella vaivannäöllä kaikkien saatavilla. Pykälässä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena rajata sitä mistä tiedot ovat saatavilla tai missä muodossa ne on tuotettu. Olennaista on että matkustajana olevan luonnollisen henkilön on mahdollista saada tieto.

3 §
Pykälän mukaan kokonaishinta tai tietyissä tapauksissa hinnan määräytymisen perusteet on annettava matkustajalle. Edelleen kokonaishinta tai perusteet tulee ilmoittaa helposti ymmärrettävällä tavalla. Lisäksi 1 momentin mukaan hintatiedot on kuitenkin esitettävä siten, että ne ovat helposti matkustajan havaittavissa. Kyse lienee siitä, että sekä kokonaishinta, että määräytymisen perusteet voidaan sanoa suullisesti tai sitten hinnasto voi olla asiakkaan näkyvillä. Vastaavasti 2 momentissa puhutaan Trafin määräyksenantovaltuuden kohdalla hintatietojen esillä pidosta. Säännös ei kokonaisuutena ole kovin selkeä mikä on sinänsä ymmärrettävää, kun se koskee niin erilaisia tilanteita. Ehkä hahmottamista vaikeuttaa ennen kaikkea tuo ensimmäisen lauseen sana annettava, voisiko siinäkin kohtaa käyttää sanaa ilmoitettava? Ei poikenne antamisesta sisällöllisesti kovin olennaisesti kun olennaista on kuitenkin se, että informaation tulee mennä perille,

3 momentin mukaan Trafi voi antaa määräyksiä vain palvelun kokonaishinnasta. Tulisiko määräyksiä voida antaa myös hinnan määräytymisen perusteista? Onko tässä ajateltu, että kokonaishinta voi olla esim. kilometri tai minuuttikohtainen kokonaishinta? Miten kokonaishinta määritellään?

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

4 momentti. Kokonaishintaa ei voi ylittää Trafin määrittelemää kokonaishintaa. Onko Trafin siis pakko määrätä kokonaishinta? Ellei niin mikä on tämän momentin tarkoitus?

Kokonaishinnan ja enimmäishinnan käsitteitä ei ole erikseen määritelty, vaan ne on tarkoitettu sovellettaviksi yleiskielisissä merkityksissään. Ne liittyvät kahteen erilaiseen ratkaisumalliin, joilla varmistetaan, ettei asiakkailta peritä kohtuuttomia hintoja. Koska hintasääntelyä on pidettävä poikkeuksellisena, elinkeinonharjoittamisen vapautta rajoittavana menettelynä, nimenomaista sopimista edellyttävän kokonaishintarajan määrittely ja enimmäishinnan asettaminen on kirjoitettu sallivaan, ei velvoittavaan muotoon. Eli Trafin ei ole pakko näitä työkalua käyttää.

Kokonaishintaratkaisuun on haettu mallia Ruotsista, jossa menettelystä on saatu hyviä kokemuksia. Kokonaishinnalla tarkoitetaan hintaa, jonka asiakas kokonaisuudessaan taksikuljetuspalvelusta maksaa, eli se pitää sisällään mahdolliset lisämaksut (jos esimerkiksi perittäisiin lisämaksua matkustaja- tai matkatavaramäärän mukaan). Kokonaishinta voitaisiin esitetyllä muotoilulla liikenne- ja viestintäministeriön mukaan ilmoittaa joko absoluuttisena (esim. yli 80 euron taksimatkasta on sovittava nimenomaisesti etukäteen), tai suhteellisena (esim. yli 10 euroa/km maksavasta taksimatkasta on sovittava nimenomaisesti etukäteen).

Enimmäishintamalli muistuttaa puolestaan enemmän nykyistä hintasääntelymallia, ja sen olisi tarkoitus olla viimeinen keino, johon turvaudutaan, jos kokonaishintojen nousu on merkittävästi suurempi kuin yleisen kuluttajahintatason ja taksiliikenteen kustannusindeksin nousu. Enimmäishintamalli rajoittaa elinkeinonharjoittamisen vapautta kokonaishinnan asettamista merkittävämmällä tavalla.

2 Luku

1 §
Onhan tarkoitus, että myös pysäköinti- yms. palveluntarjoajilla on velvollisuus avata tietorajapinnat? Mitä tietoja tällaisten palvelujen osalta tulee avata? Hintatiedot?

Velvollisuus avata tietorajapinnat on tosiaan muotoiltu laajaksi, ja koskee kaikkia liikennemuotoja ja liikkumispalveluiden tarjoajia. Määritelmien ja niitä koskevien perustelujen mukaan esimerkiksi pysäköintipalvelut ovat sellaisia liikennepalveluihin liittyviä tukipalveluita, jotka ovat liikkumispalveluita. Tarkemmat tiedot palvelukohtaisista olennaisista tiedoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Sen alustavan luonnoksen mukaan pysäköintipalveluista tulisi avata seuraavat tiedot:

1) palveluntarjoajan nimi ja yhteystiedot;
2) pysäköintialueen tyyppi [ajoneuvo, polkupyörä];
3) pysäköintiratkaisu [kenttä, pysäköintilaitos, tms.];
4) pysäköintialueiden yksilöivät tunnukset ja sijainnit paikkatietoina;
5) aukioloajat [kalenteripäivittäin ja kellonajoittain];
6) pysäköintiaikarajoitukset;

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

7) käytössä olevat hinnoittelumallit [aikaan perustuva, kiinteä, sopimus, kausi, muu?];
8) hintatiedot yleisesti palvelusta saatavilla olevassa muodossa;
9) kapasiteettitiedot ja ajantasaiset saatavuustiedot, minimissään tieto siitä, onko pysäköintialue täynnä tai täyttymässä [jos ne ovat palveluntarjoajan saatavissa];
10) tieto varausmahdollisuudesta tai –velvollisuudesta sekä linkki mahdolliseen varauspalveluun;
11) tiedot erityisryhmille varatusta kapasiteetista ja sen saatavuudesta;
12) tieto muista lisäpalveluista ja niiden hinnoista sekä ennuste niiden saatavuudesta;
13) tieto saatavissa olevista energianlatauspisteistä;
14) [linkki kotisivuille tai muuhun sähköiseen palveluun].

Asetuksen valmistelu on luonnollisesti kesken.

2 §
Onhan esityksen tarkoitus, että lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuus ei koske kaikkia liikkumispalveluja eli vain tie- ja raideliikenteen henkilökuljetuspalvelujen tarjoajia sekä välityspalveluja? Kysymys liittyy siihen, että välityspalvelun määritelmä näyttäisi kuitenkin koskevan kaikkien kuljetusten välittämistä. Voiko välityspalvelu näin ollen koskea myös esim. lentoliikennettä, jolloin myös edellä mainittu velvoite koskisi tällaisia välityspalveluja, mutta ei näiden liikennemuotojen kuljetuspalvelujen tarjoajia?

2 momentin velvoitetta koskeva mm. pieniä toimijoita koskeva poikkeus näyttäisi koskevan vain kuljetuspalvelun tarjoajaa, ei välityspalvelun tarjoajaa? Onko tarkoitus, että poikkeus ei koske lainkaan välityspalveluja jolloin niiden tulisi aina avata lippu- ja maksujärjestelmien myyntirajapinnat?

Ehdotuksen 2 § kohdistuu tie- ja raideliikenteen henkilökuljetuspalveluiden tarjoajiin, välityspalveluntarjoajiin tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaavaan toimijaan. Toimijat on määritelty näin siksi, että mahdollisuus hankkia vähintään perushintainen kertamatkaan oikeuttava lipputuote tai vastaava mahdollisuus varata yksittäinen matka tai kuljetus tarvitsee avata tiettyyn kuljetuspalveluun vain kerran. Tie- tai raideliikenteen kuljetuspalveluntarjoaja ja sen palveluita välittävä välityspalveluntarjoaja voivat keskenään sopia, että kuljetuspalvelun tarjoaja ei itse avaa rajapintaansa, vaan mahdollisuus hankkia kertamatka sen palvelusta tapahtuu välityspalvelun kautta. Samoin voi olla, että tie- tai raideliikenteen kuljetuspalveluntarjoajan lippu- ja maksujärjestelmä on toisen toimijan hoidossa. Tällöin kuljetuspalveluntarjoaja ei itse edes pystyisi avaamaan rajapintaa, vaan avaamisesta huolehtii se, joka vastaa lippu- ja maksujärjestelmän ylläpidosta. Ehdotuksen III osan 2 luvun 2 § on täten soveltamisalaltaan rajoitetumpi kuin saman luvun 1 §, joka koskee kaikkia liikennemuotoja ja kaikkia liikkumispalveluiden tarjoajia. Tämä on luonnollisesti tietoinen valinta. Kuten hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, kyse on uudesta sääntelystä, jolle ei tiettävästi ole kansainvälistä vastinetta. Siksi siinä on haluttu edetä varovaisesti, aloittaen niistä liikennemuodoista, jotka ovat olennaisimpia matkaketjujen muodostamisessa, ja

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

joissa kansainvälinen toimintakenttä ja sääntely eivät rajoita sääntelymahdollisuutta.

Myöskään välityspalveluntarjoajien ei siis tarvitse avata rajapintoja niiltä osin kuin on kysymys lento- tai meriliikenteestä. Näihin liikennemuotoihin liittyy sellaisia kansainvälisiä erityispiirteitä, joita ei ainakaan liikennekaaren I vaiheessa ole voitu riittävästi selvittää. Esimerkkinä henkilötietojen käsittely. Hallituksen esityksessä lähdetään siitä, että rajapinnan kautta ei siirretä henkilötietoja. Tämä ei kuitenkaan olisi mahdollista meri- ja lentoliikenteessä, jossa kuljetuspalvelun tarjoajalla on kansainvälisten säännösten mukaan oltava tiedot matkustajista.

Luvun 2 §:n 2 momentin poikkeus ei tosiaan koske välityspalveluiden tarjoajia. Poikkeusmahdollisuuden taustalla on ajatus, että joillakin pienillä toimijoilla ei ole tietoteknisiä valmiuksia velvoitteen toteuttamiseen, ja edellytysten täyttyessä ei kokonaisuuden kannalta ole tarpeellista tai tarkoituksenmukaista pakottaa niitä lippu- ja maksurajapintojen avaamiseen. Välityspalvelun tarjoajilla sen sijaan oletetaan lähtökohtaisesti aina olevan tietotekniset valmiudet rajapintojen avaamiseen.

3 §
Yhteentoimivuutta koskeva huolehtimisvelvollisuus koskee vain laissa määriteltyjä toimivaltaisia viranomaisia. Onko esityksen tarkoitus, että velvoite ei koske esim. muita kuntia kun ne hankkivat liikkumispalveluja?

Tämä juuri on tarkoitus. Esimerkiksi pienten kuntien koulukyydit on jätetty tarkoituksella ulkopuolelle.

3 Luku

10 §
10 §:ssä on varsin avoimesti annettu toimivaltaiselle viranomaiselle oikeus tehdä tarvittaessa palvelusopimusasetuksen mukainen yksinoikeus ja oikeus koskee kaikentyyppisiä julkisia hankintoja. Pitäisikö säännöksessä olla jotain kriteereitä olennaisesti muiden palveluntarjoajien toimintamahdollisuuksia rajaavana päätöksenä? Mitkä ovat ne kriteerit joiden nojalla yksinoikeus katsotaan tarvittavan ja voidaan asettaa?

Tarkempia kriteereitä ei voida asettaa, koska palvelusopimusasetus on suoraan sovellettavaa EU-lainsäädäntöä, jota ei voida täsmentää kansallisella lainsäädännöllä. Asetuksessa annetaan toimivaltaiselle viranomaiselle laajat oikeudet puuttua markkinaan. Asetuksessa on lueteltu esimerkinomaisesti tilanteet, joissa yksinoikeus voidaan asettaa. Toimivaltainen viranomainen voi asetuksen mukaan toimia julkisen henkilöliikenteen markkinoilla varmistaakseen sellaisten yleishyödyllisten palveluiden tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia, kuin palvelut joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

4 luku

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

2 §
Pitäisikö pykälässä puhua toimivaltaisten ELY:jen lisäksi joltain osin muista toimivaltaisista viranomaisista?

Luvun 1 pykälässä määritellään valtionrahoituksen käyttötarkoitukset. Luvun 2 pykälässä käsitellään määrärahan kiintiöintiprosessia, eli menettelyä jolla valtiontalousarviomääräraha siirretään toimivaltaisten ELY-keskusten eli valtion viranomisten käyttöön. Pykälän 3 momentissa todetaan että ELY-keskukset voivat myöntää määrärahasta valtionavustusta alueensa kunnille.

Valtion talousarviomäärärahasta myönnetään valtionavustuksia suurille ja keskisuurille kaupungeille. Tästä prosessista säädetään joukkoliikenteen valtionavustusasetuksessa (1273/2013).

IV Osa
1 luku

1 §
Liikenneviraston tiedonsaantioikeudesta säädetään 1 luvun 2 §:ssä.Trafin oikeudesta saada tietoja taas näyttäisi olevan säädetty 2 luvun 2 §:ssä yleisen tiedonsaantioikeuden kohdalla. Trafilla on 2 luvun 2 §:n mukaan oikeus saada tiedot viranomaisilta maksutta, liikennevirastolla taas ei. Onko tämä esityksen tarkoitus? Onko tiedonsaantioikeuksista säädetty eri luvuissa siksi, että liikenneviraston ei katsota olevan valvontaviranomainen, vaan sillä on vain laissa säädetty seuranta- ja yhteensovittamistehtävä? Kenelle Trafi raportoi liikennejärjestelmän tilasta? Yleisesti/julkisesti?

Liikenneviraston oikeudesta saada tiedot maksutta on säädetty IV osan 1 luvun 2 §:n 2 momentissa.

Liikennevirastoa koskeva pykälä IV osan 1 luvussa poikkeaa jonkin verran muista saman luvun pykälistä. Logiikkana on ollut, että 1 lukuun koottaisiin viranomaisten nimeämiset eri tehtäviin, ja tätä tarvitaan erityisesti EU-asetusten täytäntöönpanon edellyttämiin viranomaisten nimeämisiin. Osan 2 luvussa puolestaan säädettäisiin siitä, miten näitä viranomaistehtäviä hoidetaan.

Liikennevirastoa koskevassa pykälässä on kolme momenttia, joista toisen olisi voinut sijoittaa osaan, jossa säädetään palvelun tarjoajien velvollisuuksista (II osan 1 luku) ja kolmannen momentin olisi voinut sijoittaa IV osan 2 lukuun. Päädyttiin kuitenkin pitäytymään tästä luvun muusta logiikasta hiukan poikkeavaan ratkaisuun, koska kaikki nämä kolme momenttia liittyvät samaan tehtävään, ja arvioitiin kokonaisuuden avautuvan näin helpommin.

Kolmannessa momentissa tarkoitettuja toisia viranomaisia voisivat olla esimerkiksi 3 ja 4 §:ssä tarkoitetut palvelusopimusasetusta soveltavat toimi-

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

valtaiset viranomaiset, jotka harkitsevat tarvetta kuljetuspalvelujen hankkimiseksi julkisella rahoituksella. Kolmannessa momentissa kyse ei ole valvontatehtävästä, vaan kysynnän ja tarjonnan seurannasta ja arvioinnista.

Trafin raportointivelvollisuus olisi pykälän mukaan julkinen. Trafi tuottaa nykyisellään jo julkisia raportteja liikenteen turvallisuudesta ja kestävyydestä http://katsaukset.trafi.fi/. Liikenne- ja viestintäministeriö voisi ohjata raportointia Trafin kanssa vuosittain tehtävässä tulossopimuksessa.

5 §. ” mom in fine ”1 momentissa tarkoitettua tutkintoa”. 1 momentissa ei mainita tutkintoa. Mihin momenttiin viittaus on?

Erittäin hyvä havainto. Lauseen pitäisi kuulua tavaraliikennelain 11 §:n mukaisesti ” Henkilön, joka täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset, ei tarvitse suorittaa asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa 1 momentissa tarkoitettua tutkintoa.

8 §
Ministeriön 30.11 toimittamassa pykälämuutosmuotoilussa puhutaan liikenteen turvallisuusviranomaisten yleisestä toimivallasta. Pitäisi varmaankin olla Trafin.

Kyllä. Pitäisi olla ”Sen lisäksi, mitä säädetään Liikenteen turvallisuusviraston yleisestä toimivallasta…”

13 §
Onko AVI:lla jotain roolia tässä? Avi valvonee tilaajavastuulain noudattamista, mutta pitäisikö näkyä tässä, yhteistyön tms. tarve?

Tilaajavastuulaissa on määritelty valvontaviranomaisiksi työsuojeluviranomaiset. Poliisin ja Tullin rooli on nyt esitetyllä tavalla kuvattu voimassa olevan tavaraliikennelain 5 a §:ssä. Tarkoituksena on, että tässä tarkoitettu valvonta toteutetaan edelleenkin tienvarsitarkastuksissa. Tarve säätää erikseen yhteistyöstä työsuojeluviranomaisten kanssa ei ole noussut valmistelun kuluessa esille.

2 Luku

2 §
Onko tarkoitus, että valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus koskee joltain osin myös kuljetuspalvelujen asiakkaita? Sanamuodon mukaan näyttäisi koskevan kaikkia niitä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään, tosin rajattu tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseen.

Lisäksi 2 luvun 2 §:ssä puhutaan Trafin yms. valvontaviranomaisten lisäksi myös muusta tämän lain säännöksiä valvovasta viranomaisesta. Mitä tämän lain noudattamista valvovalla muulla viranomaisella tarkoitetaan? Onko riittävän selvää, että esim. liikennevirasto ei ole

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

valvontaviranomainen ja yleinen tiedonsaantioikeus ei siten koske sitä jos näin tarkoitus säätää?

Käytännössä liikennevirasto valvonee ainakin sille tehtävien toiminnan lopettamista koskevien ilmoitusvelvollisuuksien noudattamista. Ks. edellä kommentti 1 luvun 1 §:ään.

Olisiko ministeriön 30.11 toimittamassa pykälämuutosmuotoilussa toimivampi sanamuoto?: Liikenne- ja viestintäministeriöllä, Liikenteen turvallisuusvirastolla, kuluttaja-asiamiehellä ja tämän lain säännösten noudattamista valvovalla muulla viranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään.

Kyllä, ministeriön 30.11. toimittamalla pykälämuotoilulla on tarkoitus korvata alkuperäiseen hallituksen esitykseen sisältyneet 1 ja 2 momentti ja näin huomioida muun muassa perustuslakivaliokunnan lausunto. Esimerkiksi matkustajanoikeuksien toteutumisen arvioimiseksi tarvetta Muutoin viitataan edellä 1 luvun yhteydessä todettuun.

5 §
Trafilla on oikeus saada virka-apua. Onko liikennevirastolla miltään osin tällaista tarvetta tai onko siitä säädetty muualla?

Valmistelun yhteydessä ei ole tunnistettu, että Liikennevirastolla olisi, sille osoitetut tehtävät huomioon ottaen, virka-avun tarvetta. Trafille annettava virka-apu liittyisi erityisesti 1 §:ssä säädetyn tarkastusoikeuden toteuttamiseen, ja todennäköisin ennakoitavissa oleva tilanne olisi poliisin kutsuminen mukaan toimijan tiloissa suoritettavaan tarkastukseen. Muut pykälässä mainitut viranomaiset tekevät vastaavasti tarkastuksia toimijoiden tiloissa, ja tällaisten tarkastusten suorittamiseksi yhteistyössä on perusteltua säätää virka-avusta erikseen.

VI osa
1 luku

2 §
Olisiko pykälässä tarpeen olla yleinen säännös lain rikkomisesta (2 §:n 1 mom.) annettavan huomautuksen/varoituksen antamisesta? Ministeriön 30.11 toimittamassa pykälämuutosmuotoilussa on sellainen säännös muita tilanteita varten, mutta lain rikkomisesta huomautuksen antamisesta puhutaan vain käänteisesti huomautuksesta/varoituksesta luvan peruuttamiseen nähden ensisijaisena menettelynä.

Ehdotetun pykälän 2 momentissa lähtökohtana on ollut, että lupa voidaan peruuttaa (1 kohta), jos toistuvasti tai vakavasti rikotaan
- liikennekaaren säännöksiä
- liikennekaaren nojalla annettuja määräyksiä
- liikennekaaressa tarkoitettua toimintaa koskevia EU:n säännöksiä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Saman momentin 2 kohta koskee tilanteita, joissa luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty.

30.11. päivättyyn ehdotukseen sisältyvän ehdotetun 3 momentin tarkoituksena on ollut, että huomautus / varoitus voitaisiin antaa silloin, kun 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ja määräyksiä rikotaan muutoin kuin toistuvasti tai vakavasti.

Pykälää kirjoitettaessa momenttien keskinäiseen järjestykseen vaikutti kaksi asiaa. Ensinnäkin pykälässä säädetään sekä toimija-aloitteisesta että viranomaisaloitteisesta toiminnasta. Toimija voi itse pyytää luvan peruuttamista, jos hän ei enää toimintaa harjoita. Viranomainen voi puolestaan antaa varoituksen, huomautuksen tai peruuttaa luvan.

Nähtiin perusteltuna aloittaa toimija-aloitteisella pykälällä, eli toimijan mahdollisuudella pyytää itse lupansa peruuttamista. Kun ensimmäisessä momentissa käsitellään näin ollen luvan peruuttamista, tuntui loogiselta kirjoittaa toinen peruuttamista koskeva momentti heti sen perään. Tämän vuoksi ”viranomaisaloitteiset” momentit on kirjoitettu ankarimmasta seuraamuksesta lievimpään eli niin, että peruuttaminen on ensin ja sen jälkeen huomautus ja varoitus. Peruuttamisen kriteerit on määritelty yksityiskohtaisesti. Huomautus ja varoitus voidaan antaa tilanteissa, joissa toimija rikkoo sääntöjä, mutta peruuttamiselle ei nähdä perusteita / tarvetta.

2 luku

3 §:n viittaus on väärään momenttiin. Kyseessä pykälä jossa momentit toistuvat.

Liikenne- ja viestintäministeriö on 28.11. päivätyssä lausunnossa (s. 26) esittänyt, että koko pykälä poistettaisiin. Hallituksen esitykseen alun perin kaavailtu taksiliikenneluvan haltijan velvollisuus valvoa taksinkuljettajien nuhteettomuutta rikosrekisteriotteiden avulla jätettiin loppuvaiheessa pois, mutta tähän velvollisuuteen liittyvä rangaistuspykälä oli epähuomiossa jäänyt poistamatta. Liikenne- ja viestintäministeriö toistaa esityksensä siitä, että pykälä poistettaisiin, jotta se ei johda lain soveltajia harhaan.

4 §:n muotoilu ”säädettyä” on epämääräinen; joko määre tämän sanan jälkeen tai mieluummin ”säännöksiä” .

Ministeriö pitää näistä vaihtoehdoista parempana sitä, että käytettäisiin ilmausta ”vastoin […] säännöksiä”.

2. Lakiehdotus

25 §
Taksamittaria tai vastaavaa koskeva velvoite koskee ajoneuvoa, jota käytetään luvanvaraisessa henkilöliikenteessä. Onko tarkoitus, että se koskee myös linja-autoliikennettä? Voimassa olevassa laissa nyt muutettavassa 2 momentissa säädetään, että muissa ajoneuvoissa ei saa olla taksamittaria. Onko tästä ollut tarkoitus edelleen säätää? Nyt asia todetaan vain perusteluissa, mutta ei tuoda selkeästi esille onko

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

asiantila tarkoitus muuttaa. Jos asiasta halutaan edelleen säätää, se olisi syytä tehdä lain tasolla.

Tarkoitus on, että jatkossa taksamittarin tai vastaavan laitteen tai järjestelmän olisi oltava kaikissa luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävissä kulkuneuvoissa, jos matkan hinta perustuu matkan tai ajan mittaamiseen. Tällä hetkellähän esimerkiksi pikkubussissa ei saa olla taksamittaria, vaikka sitä käytettäisiin tilausliikenteessä. Kuitenkin tilausajossa voidaan käyttää hinnoitteluperusteena matkan pituutta tai siihen käytettyä aikaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Susanna Metsälampi ja Kirsi Miettinen 12.1.2017

Liikenne- ja viestintävaliokunnan sähköpostit 7.12. ja 12.12.2016

Vastauksia liikennekaari-HE:n 161/2016 käsittelyn yhteydessä valiokunnan esittämiin kysymyksiin

Liikenne- ja viestintävaliokunta on 7.12. ja 12.12.2016 esittänyt eräitä kysymyksiä nykytilasta ja liikennekaari-HE:ssa kaavailluista säädöksistä. Ohessa vastaukset kysymyksiin.

Miten nykyisin limusiinien kohdalla on käytännön tasolla toimittu taksilain asemapaikka- ja ajo/päivystysvelvollisuuden noudattamisen/valvonnan suhteen?

Taksiliikennelain voimaantuloon (8/2007) saakka lupajärjestelmä tunsi vielä ns. edustusajoneuvoluvan, joka saatettiin myöntää ulkopuolella normaalin taksilupia koskevan yhteiskäsittelyn. Lainmuutoksen jälkeen tällaista erityislupaa ei ole ollut enää olemassa, ja limusiineille on ollut myönnettävissä ainoastaan tavanomaisia taksilupia (voimassa olevassa laissa vain yksi liiketoimintamalli).

Nykyisellään limusiinipalveluita tarjoavat taksiluvan haltijat. Ilmeisesti limusiinimarkkinoilla on myös yrityksiä, joilla ei ole liikennelupaa. Valvontaviranomaiset eivät ole kuitenkaan tämän toiminnan valvontaan suunnanneet resursseja. Ala ei ole näistä yrityksistä lupaviranomaiselle valittanut, mahdollisesti siksi, että limusiinien on koettu toimivan eri asiakassektoreilla kuin perinteiset taksit.

Osa taksiluvan haltijoista, jotka harjoittavat limusiinitoimintaa, toimivat siten, että lupaa käytetään tavanomaisessa taksiliikenteessä suurimman osan aikaa ja limusiinipalvelua tarjotaan ajovuorojen ulkopuolella. Tämä on mahdollista, koska taksilupaa ei ole nykyisellääänkään sidottu mihinkään tiettyyn ajoneuvoon rekisterinumeron tms. perusteella - taksiluvan on toki oltava autossa ja tavanomainen taksi ei voi liikennöidä samanaikaisesti limusiinin kanssa. Osa yrityksistä on erikoistunut pelkästään limusiinipalvelujen tarjoamiseen, eikä taksiliikennelain säännöksiä päivystyksen, ajovuorojen tai taksamittarin osalta ole noudatettu, mutta valvontaviranomaiset eivät ole tähän puuttuneet.

Limusiinipalveluja tarjoaville luvanhaltijoille tehdään vuosivalvonta samalla tavalla kuin muillekin taksiluvan haltijoille ja he ovat velvollisia palauttamaan liikevaihto- ja ammattiajokilometritietonsa joka vuosi. Limusiinien on myös noudatettava säädettyä taksitaksaa ja periaatteessa myös asemapaikka- ja ajovelvoitekin ovat voimassa, vaikka toiminnan luonteen vuoksi näiden noudattaminen voi olla aika hankalaa.

Ministeriön vastineessa (7.11.2016) on sivulla 17 lippu- ja maksujärjestelmien osalta tuotu esille, että: ”Lausunnossa myös tunnutaan olettavan, että taustajärjestelmäpohjaiset lippu- ja maksujärjestelmät olisi oltava käytössä lain voimaan tullessa. On kuitenkin huomattava, että

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

laki koskee vasta sen voimaan tultua tapahtuvia kilpailutuksia (periaate, että laki ei voi tulla taannehtivasti voimaan). Näin ollen olemassa olevia järjestelmiä ei tarvitse ryhtyä uusimaan vaan ajatuksena on asteittain tapahtuva muutos…"
Kysymyksenä: mitä tarkkaan ottaen käytännössä tapahtuu ko. säännösten tullessa voimaan mahdollisesti 1.1.2018 nykyisten järjestelmien osalta 2 §:n lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuusvaatimusten ja toisaalta 3 §:n julkisia hankintoja koskevien lippu- ja maksujärjestelmiin liittyvien vaatimusten osalta? Onko kaikkien toimijoiden toteutettava 2 §:n vaatimukset (poislukien 2 §:n 2 momentissa mainitut toimijat) ko. säännösten voimaan tullessa? Onko kaikkien toimijoiden toteutettava 3 §:n vaatimukset ko. säännösten voimaan tullessa, jos ne haluavat osallistua julkisiin tarjouskilpailuihin? Toisin sanoen mikä on ko. sääntelyn tarkoitus siinä mielessä mitä tarkkaan ottaen toimijoiden tulee tehdä erityisesti nykyisiin järjestelmiinsä säännösten voimaan tullessa?

Liikennekaarta koskevan ehdotuksen III osan 2 ja 3 §:n kohderyhmät ovat erilaiset, ja myös niihin sisältyvät velvoitteet ovat erilaisia. Ehdotuksen 2 §:n avulla pyritään varmistamaan, että käyttäjille pystytään tarjoamaan ehjiä ovelta-ovelle –matkaketjuja. Ehdotuksen 3 §:n avulla taas pyritään varmistamaan, että lippu- ja maksujärjestelmät ovat jatkossa yhteentoimivia, mikä edistää käyttäjän kannalta mahdollisuutta valita eri palveluntarjoajien palveluita.

Ehdotuksen 2 § kohdistuu tie- ja raideliikenteen henkilökuljetuspalveluiden tarjoajiin, välityspalveluntarjoajiin tai näiden puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaaviin toimijoihin. Toimijat on määritelty näin siksi, että mahdollisuus hankkia vähintään perushintainen kertamatkaan oikeuttava lipputuote tai vastaava mahdollisuus varata yksittäinen matka tai kuljetus tarvitsee avata tiettyyn kuljetuspalveluun vain kerran. Tie- tai raideliikenteen kuljetuspalveluntarjoaja ja sen palveluita välittävä välityspalveluntarjoaja voivat keskenään sopia, että kuljetuspalvelun tarjoaja ei itse avaa rajapintaansa, vaan mahdollisuus hankkia kertamatka sen palvelusta tapahtuu välityspalvelun kautta. Samoin voi olla, että tie- tai raideliikenteen kuljetuspalveluntarjoajan lippu- ja maksujärjestelmä on toisen toimijan hoidossa. Tällöin kuljetuspalveluntarjoaja ei itse edes pystyisi avaamaan rajapintaa, vaan avaamisesta huolehtii se, joka vastaa lippu- ja maksujärjestelmän ylläpidosta.

Ehdotuksen III osan 2 luvun 2 § on täten soveltamisalaltaan rajoitetumpi kuin saman luvun 1 §, joka koskee kaikkia liikennemuotoja ja kaikkia liikkumispalveluiden tarjoajia. Tämä on luonnollisesti tietoinen valinta. Kuten hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, kyse on uudesta sääntelystä, jolle ei tiettävästi ole kansainvälistä vastinetta. Siksi siinä on haluttu edetä varovaisesti, aloittaen niistä liikennemuodoista, jotka ovat olennaisimpia matkaketjujen muodostamisessa, ja joissa kansainvälinen toimintakenttä ja sääntely eivät muodostu liian suuriksi esteiksi sääntelylle.

Ehdotuksen III osan 2 luvun 2 §:n velvollisuudesta on vapautettu sellaiset toimijat, joille sen toteuttaminen ei olisi teknisesti tarkoituksenmukaista tai kohtuullista yrityksen pienen koon tai toiminta-alueen johdosta. Asiassa on tällöin ajateltu lähinnä pieniä toimijoita, joilla ei ole teknisiä valmiuksia toteuttaa rajapinnan avaamista. Kuitenkin on katsottu, että mikäli toimija tar-

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

joaa kuljetuspalveluita, jotka IV osan 1 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen hankkii julkisella hankinnalla, ei yhteiskunnan yhteisten varojen käytön kannalta ole tarkoituksenmukaista sallia poikkeuksen hyödyntämistä. Poikkeuksen hyödyntämiseksi on siten olemassa kaksi edellä kerrottua edellytystä, joista molempien on täytyttävä. Esimerkiksi VR:n kaltainen toimija ei voisi hyödyntää poikkeusmahdollisuutta jo pelkästään suuren kokonsa vuoksi. Poikkeuksen hyödyntämistä ei puolestaan estä esimerkiksi muun kunnan kuin sanotussa IV osan 1 luvun 3 tai 4 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tekemään julkiseen hankintaan perustuvan kuljetuspalvelun tarjoaminen. Esimerkiksi pieni taksiyritys, joka tarjoaa julkisesti hankittuja koulukuljetuksia pienessä kunnassa, voisi hyödyntää edelleen poikkeusta. On kuitenkin huomattava, että poikkeusmahdollisuus ei koske välityspalvelun tarjoaa, jolla voidaan lähtökohtaisesti edellyttää olevan tietotekniset valmiudet velvoitteen toteuttamiseen. Jos tie- tai raideliikenteen kuljetuspalvelun tarjoaja voisi muutoin hyödyntää poikkeusmahdollisuutta, mutta kuuluu välityspalvelun piiriin, on mahdollisuus kertamatkan hankkimiseen tai varaamiseen avattava välityspalvelun kautta.

Ehdotuksen III osan 2 luvun 3 § kohdistuu IV osan 1 luvun 3 ja 4 §:ssä tarkoitettuihin toimivaltaisiin viranomaisiin, ja vain epäsuorasti liikkumispalveluiden tarjoajiin. Säännös ei siten velvoita esimerkiksi sellaisia palveluntarjoajia, jotka tarjoavat vain markkinaehtoista liikennettä. Edelleen säännöksen piiristä on suljettu pois sellaiset julkiset hankinnat, joita muut mahdolliset toimijat, kuten muut kunnat, tekevät.

Säännös ei vaikuta niihin sopimuksiin, jotka tehdään ennen sen voimaan tuloa. Jos siis toimivaltainen viranomainen tekee kilpailutuksen esimerkiksi vuoden 2017 aikana, ja sopimus kestää esimerkiksi vuoden 2019 loppuun, ei säännöksen voimaan tulolla 1.1.2018 tai 1.7.2018 ole vaikutusta sopimuksen mukaan käytettävään lippu- ja maksujärjestelmään. Tästä johtuu aikaisempi toteamus asteittaisesta siirtymisestä uudenlaisiin lippu- ja maksujärjerjestelmiin: säännöksen tosiasialliset vaikutukset tapahtuvat alueittain sitä mukaa, kun ennen lain voimaan tuloa tehdyt sopimukset umpeutuvat. Toive kuitenkin on, että siirtymäaika hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti ja siirtymäajalla hankittavissa palveluissa huomioitaisiin jo ennalta liikennekaaren luomat mahdollisuudet esimerkiksi sopimalla optioista, joilla palvelua on mahdollista täydentää voimaantulon myötä.

Säännöksen tavoitteena siis on, että nykyään käytettävistä suljetuista ja keskenään yhteen toimimattomista lippu- ja maksujärjestelmistä päästäisiin yhteentoimiviin järjestelmiin. Missään tapauksessa tavoitteena ei ole yhden yhtenäisen lippu- ja maksujärjestelmän luominen Suomeen, vaan järjestelmiä voi jatkossa olla lukuisia. Yhteentoimivuuden edellytyksenä on niiden perustuminen internet –pohjaisiin taustajärjestelmiin sekä matkustusoikeuden todentamiseen yleisesti käytössä olevilla teknologioilla, joissa hyödynnetään usein käyttäjän omia mobiililaitteita, kuten matkapuhelinta. Tavoitteena on käyttäjän kannalta yhtä helppo järjestelmä kuin luotto- ja maksukortit, joissa taustajärjestelmät hoitavat transaktiot, ja käyttäjän tarvitsee vain vilauttaa korttia tai käyttää tunnuslukuaan. Tämä mahdollistaa muun muassa maksujen siirtymisen toimijoiden välillä sekä julkisesti hankitun ja markkinaehtoisen liikenteen käytön käyttäjän tarpeiden mukaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Velvoite on kohdistettu toimivaltaisiin viranomaisiin muun muassa siksi, että tällä hetkellä monet lippu- ja maksujärjestelmät on hankittu niiden toimesta. Tämän asiaintilan toivotaan tulevaisuudessa myös muuttuvan, kun viranomaisen tärkeimmäksi tehtäväksi nousee eri lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuuden varmistaminen. Tämän tehtävän hoitamiseen kuluu huomattavasti vähemmän yhteiskunnan rahoja. On myös erittäin todennäköistä, että nekin palveluntarjoajat, joita säännös ei velvoita, siirtyvät taustajärjestelmäpohjaisiin lippu- ja maksujärjestelmiin, koska yhteentoimivat lippu- ja maksujärjestelmät tarkoittavat niiden kannalta myös julkisesti hankitun liikenteen kanssa yhteentoimivia kuljetuspalveluita.

Mitä kaikkia ajoneuvoja (tai muita vastaavia) esityksen mukaan voidaan käyttää taksiliikenteessä? Mitä ajoneuvoja (tai muita vastaavia) ei voida käyttää taksiliikenteessä?

Liikennekaaressa taksiliikenteellä tarkoitetaan ammattimaista henkilöiden kuljettamista tiellä ajoneuvolaissa tarkoitetulla

- henkilöautolla,
- pakettiautolla,
- kuorma-autolla,
- kolmipyörällä,
- kevyellä nelipyörällä tai
- raskaalla nelipyörällä.

Eli kaikilla näillä kulkuneuvoilla voisi kuljettaa matkustajia ammattimaisesti. Palvelut on kuvattava, jotta asiakas tietää, mitä tilaa. Kenenkään ei ole pakko hyväksyä kyytiä sellaisella ajoneuvolla, jota ei halua käyttää, esimerkiksi kuorma-autolla tai kolmipyörällä. Kaikki ajoneuvot eivät sovi kaikkiin tarkoituksiin, mutta perinteisistä taksiautoista poikkeaville ajoneuvoille voi olla kysyntää erityistilanteita varten (esimerkiksi metsäajeluilla tai syntymäpäiväjuhlan yhteydessä). Taksitolpilla ei varmasti jatkossakaan ole jonoksi asti mönkijöitä ja kuorma-autoja.

Joistakin ajoneuvoista voi olla ulkopuolelta vaikea arvioida, mihin ajoneuvoluokkaan ne luokiteltaisiin. Esimerkiksi alla kuvassa oleva Mercedeksen Sprinter on hyvä esimerkki autosta joka voi olla henkilö-, paketti-, kuorma- tai linja-auto riippuen siitä, mitä varusteita ajoneuvoon on hankittu. Ulkopuolelta on hankala tietää, mikä versio kulloinkin on kyseessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

Jos henkilöiden ammattimaiseen kuljettamiseen käytetään linja-autoa / bussia (paikkoja kuljettajalle ja vähintään yhdeksälle matkustajalle) kyseessä ei ole enää taksiliikenne vaan EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksessa tarkoitettu toiminta, johon tarvitaan henkilöliikennelupa ja jossa noudatetaan bussiliikennettä koskevia sääntöjä (esimerkiksi kuljettajan ammattipätevyys, ajopiirturi).

Liikennekaari ei ota kantaa henkilöiden kuljettamiseen esimerkiksi polkupyörällä, moottoripyörällä tai traktorilla. Tähän toimintaan ei tarvita taksiliikennelupaa. Se on sallittua, mutta sitä tuskin taksiliikenteenä pidettäisiinkään.

On hyvä pitää mielessä, että kaikkia liikenteessä käytettäviä ajoneuvoja koskevat tietyt turvallisuus- ja ympäristövaatimukset, jotka ajoneuvon on täytettävä ennen kuin se voidaan hyväksyä Suomessa rekisteriin. Liikenteessä liikkuminen Suomessa rekisteröidyillä ajoneuvoilla on siis lähtökohtaisesti turvallista, kun niitä käytetään oikein.

+ + +

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi